1. møde

Tirsdag den 2. oktober 2018 kl. 12.00

Dagsorden

- 1) Valg af formand.
- 2) Valg af 4 næstformænd.
- 3) Valg af 4 tingsekretærer.
- 4) Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.

Kl. 11:59

Aldersformanden (Bertel Haarder):

Deres Majestæt, Deres Kongelige Højheder.

I en tid, hvor demokratiet og folkestyrets institutioner i mange lande er under pres, er der al mulig grund til at højtideligholde folkestyrets festdag her i det danske Folketing. Den første tirsdag i oktober er en festdag, hvor folketingsåret efter gudstjenesten indledes med, at Folketinget i nærværelse af Hendes Majestæt Dronningen og den kongelige familie påhører, hvad regeringen har tænkt sig i den kommende samling.

Det er min opgave som såkaldt aldersformand – dvs. ikke det ældste, men det længst siddende medlem – at åbne Tinget og få det sat, dvs. lede valget af Præsidium og tingsekretærer. Det lyder enkelt, men i Sverige kunne man jo se, at det er det ikke altid.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Valg af formand.

Kl. 12:00

Aldersformanden (Bertel Haarder):

Til formand har Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Venstre, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin indstillet fru Pia Kjærsgaard. Der foreligger ikke andre indstillinger.

Hvis ingen begærer afstemning, vil jeg betragte indstillingen som vedtaget.

Den er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Valg af 4 næstformænd.

Kl. 12:01

Aldersformanden (Bertel Haarder):

Til første næstformand har Socialdemokratiets gruppe udpeget hr. Henrik Dam Kristensen. Til anden næstformand har Venstres gruppe udpeget hr. Kristian Pihl Lorentzen. Til tredje næstformand har Enhedslistens gruppe udpeget hr. Christian Juhl. Og til fjerde næstformand har Liberal Alliances gruppe udpeget hr. Leif Mikkelsen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Valg af 4 tingsekretærer.

Kl. 12:01

Aldersformanden (Bertel Haarder) :

Til tingsekretærer er i henhold til de indgåede valgforbund og gruppernes indstilling valgt følgende medlemmer: hr. Bent Bøgsted (DF), hr. Erling Bonnesen (V), hr. Benny Engelbrecht (S) og fru Karen J. Klint (S).

Tinget er herefter sat, som det hedder, og jeg skal bede den genvalgte formand om at indtage formandspladsen.

Kl. 12:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for valget.

Det er en ære og en fornøjelse for mig at varetage formandshvervet i endnu en samling. Jeg vil gøre mit bedste og lægge alle mine kræfter i opgaven. Jeg vil være opmærksom på, at lovgivningsarbejdet foregår efter grundloven og forretningsordenen. I min mødeledelse vil jeg bestræbe mig på at give alle en fair og ens behandling.

Vi deler os efter anskuelser, men vi gør det i forståelse for hinanden og for de synspunkter, vi er valgt til at forfægte. På trods af vores forskelligheder synes jeg, at vores møder foregår i en god stemning og med en gensidig respekt. Det er noget, jeg glæder mig over, når jeg sidder i formandsstolen. Respekten og den gode tone er med til at gøre mit arbejde lettere.

Man har nok bemærket, at Folketingssalen ser lidt anderledes ud. Hen over sommeren har vi afsluttet den største ombygning af salen i de sidste 100 år. Salen er indrettet, så medlemmer med handicap kan deltage i det politiske arbejde på lige fod med andre. Talerpodiet til venstre for mig er blevet udstyret med en lift, så kørestolsbrugere kan komme på talerstolen og henvende sig til hele salen. Der er sat såkaldt taktile mærker i bordene, så blinde og svagtseende kan orientere sig. Jeg håber, at vi med disse forbedringer kan anspore borgere med handicap til at gå ind i politik.

Jeg glæder mig til en ny sæson med mine kolleger her i Folketingssalen og til samarbejdet med alle de dygtige mennesker, der har deres daglige arbejde her på Christiansborg.

Kl. 12:04

Velkomstord

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg byder velkommen til vore gæster i dag. Hjertelig velkommen til Hendes Majestæt Dronningen, til Hans Kongelige Højhed Kronprinsen, til Hendes Kongelige Højhed Kronprinsessen, til Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, til Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Marie og til Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte.

Ligeledes hjertelig velkommen til repræsentanterne for Højesteret, formanden for Færøernes Lagting og Færøernes Lagmand samt til Københavns overborgmester.

Jeg benytter lejligheden til at sende Folketingets hilsen på denne dag til Grønlands Inatsisartut og Færøernes Lagting.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.

Kl. 12:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Herefter giver jeg ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundloven omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Værsgo til statsministeren.

Kl. 12:05

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Åh, de smukke unge mennesker, pludselig er de stukket af. Søndag døde hele Danmarks gavflab og folkepoet, Kim Larsen. Men hans sange og hans poesi lever videre til evig tid – til evig tid.

Åh, de smukke unge mennesker – hvad står de egentlig over for? Ja, på den ene side en verden med enorme fremskridt. Siden min ældste søn blev født, er spædbørnsdødeligheden i verden faldet med mere end 40 pct. Siden min datter blev født, er andelen af verdens befolkning, som lever i ekstrem fattigdom, mere end halveret. Verden er blevet et bedre sted for langt de fleste mennesker.

På den anden side opbrud: Klimaforandringer, som er i fuld gang. I februar nåede temperaturen 6 plusgrader i det allernordligste Grønland. Ny teknologi, der ændrer måden, vi lever på, måden, vi er sammen på, måden, vi arbejder på. Nye magtbalancer, USA, som går egne veje, Rusland, som optræder aggressivt, Kina, som fylder mere og mere.

Og midt i det hele – Danmark. Også vi mærker forandringerne. Men vi er heldigvis godt rustet til at gribe dem. Danmark er ikke et perfekt land, men det er et af de bedste lande, der findes. For vi har forenet vækst og velfærd, så fremgang ikke kun er for de få. Vi har kombineret rettigheder og pligter, så vores land hænger sammen og er et forbillede for andre. Vi er vokset i frihed og fællesskab ved at insistere på friheden til at leve livet, men også på ansvaret for vores medmennesker. Vi forholder os kritisk til autoriteter, men har tillid til hinanden. Vi ved, at fremgang ikke kommer af sig selv eller skabes af de få, men skabes af os alle og skal komme alle til gode.

Danmark er et godt land, fordi vi giver plads til hinanden, udvikler Danmark og står sammen, når det gælder. Hvor andre landes demokratier blev formet i skyggen af revolutioner, blev vores skabt i lyset af fredelig forandring. Hvor andre landes arbejdsmarked er stift og konfliktfyldt, er vores funderet på respekt, på dialog og et fælles ønske om fremgang. Hvor nogle lande oplever en stor kløft mellem rig og fattig, holder vi fast i et samfund uden store skel. Det kan vi godt være stolte af. Det er jeg stolt af. Fællesskabet er Danmarks styrke, og Danmark *er* stærkt.

Siden valget har beskæftigelsen sat rekord: 146.000 flere private lønmodtagerjob. I 98 ud af 98 kommuner er en større andel af borgerne kommet i arbejde, og velstanden er vokset med over 9.000 kr. pr. dansker. Tusinder – tusinder – er løftet ud af kontanthjælp og ind i arbejdsfællesskabet. Det er et kæmpe socialpolitisk fremskridt. Det er slet ikke så dårligt.

Det er jo først og fremmest danskernes egen fortjeneste. De har arbejdet sig ud af krisen. Men det skyldes også de reformer, vi har gennemført, reformer, som jo fik skyld for en del – dengang – men som gavner Danmark nu: tilbagetrækningsreform, skattereformer, dagpengereform, kontanthjælpsreformer.

Alle har de bidraget til fremgang, bidraget til, at arbejdsstyrken – alene i år – vokser med næsten 40.000 personer og 25.000 næste år. Det er det, der gør opsvinget muligt.

Kl. 12:10

Denne regering har fortsat, har sænket skatter og afgifter med omkring 20 mia. kr., så det bedre kan betale sig at arbejde, især for folk med lave indkomster. Vi har også taget hånd om det såkaldte samspilsproblem. Det betyder, at det nu bedre kan betale sig at spare op til pension. Det er slet ikke så dårligt.

Regeringen har investeret i velfærden. Alene siden valget er der i gennemsnit investeret 4 mio. kr. ekstra i sundhedsområdet – hver evig eneste dag. Og i samme periode har kommunerne fået flere penge til børnehaver, skoler og hjemmehjælp. Det er egentlig ret godt.

Men kvaliteten af et velfærdssamfund kan jo ikke gøres op i kroner og øre alene. Den skal først og fremmest måles på, om borgerne føler sig trygge, om hjælpen kommer, når der er brug for den, om der er tid til omsorg.

I sommer fik jeg en mail fra Per fra Hedensted. Jeg får mange mails, jeg får mange breve, og det her var et af dem, som gjorde indtryk. Per skrev, hvordan han havde fået en – som han selv udtrykte det – kongelig behandling på sygehuset. Og han skrev sådan set bare for at sige tak, ikke kun til mig, men – som han skrev – også til mine 178 kolleger i Folketinget for at have været med til at skabe et samfund, hvor man kan få den bedste behandling, når man bliver syg.

Den tak fra Per vil jeg gerne bringe videre i dag: Tak, fordi I har været med til at forbedre sundhedsvæsenet, så det i dag er langt bedre, end det var. Det er ikke perfekt, men det er godt, og det står i skærende kontrast til situationen i 2001. Dengang var det danske sundhedsvæsen kørt i sænk. Danskernes tillid til sundhedsvæsenet var så ringe, at mange begav sig af sted på de tyske motorveje i jagten på at opsøge en tvivlsom behandling.

Den udvikling har vi vendt med klare patientrettigheder, nye supersygehuse, faldende ventetider, faldende hjertedødelighed, bedre kræftoverlevelse, langt flere behandlinger, 5.800 flere læger, 5.900 flere sygeplejersker. Vi har investeret i sundhed, vi har samlet specialerne i dygtige enheder med den højeste ekspertise.

Ja, der er blevet længere til operationsstuen. Til gengæld får vi nu langt bedre behandling, langt bedre overlevelse, og det bytte står jeg gerne inde for – til hver en tid. Vi skal ikke tilbage til den tid, hvor vi godt nok havde flere hospitaler tæt på, men hvor folk så måtte rejse ud af landet efter behandling. Til gengæld skal vi så løse de problemer, vi står med i dag, tage hånd om de udfordringer, vi står med.

Den første udfordring er nærhed. I dag skal alt for mange mennesker på hospitalet for at få en relativt ukompliceret kontrol. Det presser både patienten og sygehuset. Men for eksempel behøver patienter med hjertesygdomme jo ikke komme på sygehuset for at få genoptræning, rehabilitering. I Region Midtjylland har man fundet ud af, at det godt kan foregå på et kommunalt sundhedscenter, så patienterne ikke skal rejse så langt.

Det vil også hjælpe på den anden udfordring, nemlig at alt for mange patienter mangler sammenhæng i deres behandlingsforløb. Jeg tror, at vi alle sammen kender et menneske, der har oplevet det – jeg gør i hvert fald – vores mor, far eller tante, som måske falder i hjemmet, bliver indlagt på hospitalet, hvor der viser sig flere problemer, men hvor systemerne ligesom ikke rigtig taler med hinanden, hverken internt på sygehuset eller mellem sygehuset, kommunen og den praktiserende læge. Bare det at koordinere en sygetransport fra hospitalet og hjem kan nogle gange virke som en udfordring. Og hvis der er behov for opfølgende pleje, ja, så kan tingene gå helt i stå.

Det skal vi gøre meget bedre. For det er jo ikke nok, at behandlingen er god. Forløbet skal også være godt, forløbet skal føles trygt, og det slutter først, når patienten har det godt igen.

Den tredje udfordring, vi står med, er, at der er for store uforklarlige forskelle i sundhedstilbuddene, alt efter hvor i landet man bor. Og jeg har det altså sådan, at behandling ikke må afhænge af postnummeret. Vi skal skabe langt mere lighed i behandlingstilbuddene på tværs af landet.

Det handler bl.a. om at få bredt det gode eksempel hurtigt ud, de standarder, som sætter borgeren i centrum. Der er f.eks. gode folk i Nordjylland, der har indført et system, hvor patienter med kronisk obstruktiv lungesygdom, kol, selv kan måle puls, blodtryk og iltmætning hjemme i sofaen og sende tallene via en tablet til kommunen eller sygehuset, som følger op, hvis der er behov. Det sparer alle for en masse bøvl – først og fremmest patienten, som får en bedre livskvalitet. Og det har fungeret i Nordjylland siden 2015.

Alligevel er det endnu ikke bredt ud til resten af landet. Det kan ikke være meningen, så det skal vi gøre bedre.

Kl. 12:15

På den anden side af efterårsferien vil regeringen fremlægge en sundhedsreform, og sundhedsreformen vil som en del af sammenhængsreformen sætte borgeren, mennesket, patienten i centrum. Målet er at skabe den organisering, der bedst muligt kan drive udviklingen af vores sundhedsvæsen frem, så et godt sundhedsvæsen bliver endnu bedre og til gavn for patienten, for borgeren. Det gælder nationalt, hvor forskellene skal være mindre og kvaliteten højere, og det gælder lokalt, hvor 21 nye sundhedsfællesskaber fremover skal bygge bro mellem sygehuset, kommunen og den praktiserende læge.

Hvert sundhedsfællesskab bliver bygget op omkring et af de nuværende akutsygehuse, og de vil i gennemsnit dække fire til fem kommuner og være en ny drivkraft for, at behandlingen bliver sammenhængende, så den svækkede ældre patient, der bliver indlagt på hospitalet, oplever at blive taget trygt og ordentligt hånd om, hvor sygehus, egen læge og kommune arbejder tættere og bedre sammen og tilrettelægger et samlet, overskueligt forløb. Det skal gælde hele vejen fra indlæggelse til opfølgning og genoptræning, som så måske skal fortsætte i det lokale sundhedscenter. Sundhed handler først og sidst om at hjælpe mennesker.

Det gælder ikke kun behandling af såkaldte somatiske sygdomme. For en måned siden besøgte jeg det nye psykiatrisygehus i Slagelse, og her mødte jeg to unge kvinder, Katrine og Malou, som fortalte om hverdagen på den afdeling, hvor de er indlagt. De blev begge indlagt første gang, da de var teenagere, og siden har de været inde og ude, inde og ude af behandlingssteder i årevis. Det er to unge kvinder, som er stærke og sårbare på en og samme tid – to unge kvinder, som kæmper en kamp, vi andre dårlig kan forestille os, og den kamp skal de ikke kæmpe alene.

Danmarks unge er måske i virkeligheden den dygtigste og flittigste generation, vi nogen sinde har haft. De er bevidste om deres valg, har udsyn mod verden og tager ansvar for sig selv og hinanden. De gør det godt. Men samtidig giver omkring hver fjerde kvinde mellem 16 og 24 år udtryk for, at hun har det mentalt dårligt, og siden 2010 er antallet af patienter i børne- og ungepsykiatrien steget med mere end 50 pct. Det bekymrer mig dybt. Regeringen vil tilføre 2,1 mia. kr. mere til psykiatrien over 4 år som en del af en fælles plan, der skal løfte indsatsen hele vejen rundt.

I den ene ende af spektret er der sårbare unge, og de skal have hjælp i tide, før problemerne vokser sig store og uoverskuelige, og derfor vil regeringen bl.a. give tilskud til psykologhjælp til unge ned til 14 år med angst og depression. I den anden ende af spektret er der mennesker med svære psykiatriske diagnoser. De skal også have bedre forhold, bedre og mere intensiv behandling, en mere sammenhængende indsats, bedre rekruttering af medarbejdere med de rette kompetencer. Alle skal med i fællesskabet; det gælder de unge, og det gælder også de ældre.

Kl. 12:20

I min generation var vores bedsteforældre gamle, når de var i tresserne. Vores forældre var gamle, da de var i halvfjerdserne, og vi selv, ja, vi føler os unge i halvtredserne. I dag har mange udsigt til et aktivt og godt liv langt oppe i årene, og det kan vi glæde os over, og det kan vi så også se frem til. Men der er desværre også alt for mange ældre, som føler sig ensomme. Andelen af selvmord er næsten dobbelt så høj blandt ældre som i resten af befolkningen – dobbelt så høj. Det er hjerteskærende, ja, det er næsten skamfuldt for et samfund.

Vi har hver især et ansvar for vores nærmeste. Det kan vi ikke bare lægge fra os. Kommunen eller hjemmehjælperen hverken kan eller skal erstatte varmen fra familie og venner. Men det store fællesskab skal kunne favne dem, som har brug for det. Det er en ambition, vi må have. Derfor vil regeringen afsætte mere end 700 mio. kr. over 4 år til bedre ældrepleje, mere omsorg, og til at tiltrække flere medarbejdere. I det hele taget ønsker regeringen at sætte borgeren i centrum, at sætte mennesket før systemet, og dermed også sætte de medarbejdere, der yder direkte service til borgerne, i centrum.

Vi kender dem alle sammen: den kompetente jordemoder, den dygtige tandplejer, den engagerede pædagog, den venlige portør, og alle jer andre – alle jer, som gør den store forskel for mennesker, unge som gamle. I skal have mere frihed til at gøre det, I er bedst til, til at udøve jeres fag.

I sidste måned fremlagde regeringen første del af en ny sammenhængsreform – 130 forslag, som skal give mindre papirarbejde, mere borgernær omsorg. Det kræver bl.a. blandt mange ting dygtige ledere; ledere, som træder i karakter og kan udfylde de friere rammer. Derfor vil et af regeringens kommende udspil handle om, hvordan vi hæver kvaliteten blandt lederne i den offentlige sektor. Hen over efteråret vil vi fremlægge flere udspil med samme sigte, nemlig at skabe mere sammenhængende service; mere sammenhængende service ikke mindst for de mennesker, som kæmper med flere udfordringer på samme tid – ledighed, sygdom, måske et misbrug. De skal ikke mødes af en labyrint af systemer. De skal have hjælp som det, de er, hele mennesker, med en samlet indsats, der tager hensyn til netop deres historier, deres situation. Det ønsker regeringen at give endnu bedre mulighed for med et nyt udspil, som vi præsenterer meget snart. For der er ingen mennesker, der skal puttes i kasser. Mennesker passer ikke i kasser, og ingen skal efterlades på kanten af fællesskabet.

For nogle uger siden besøgte jeg daginstitutionen GAIA på Amager. Det er en af landets største daginstitutioner fuld af charmerende og kvikke unger. Man kunne ikke andet end blive glad, for når man ser på danske børn og unge i dag, så er det sådan set ikke svært at være optimist på Danmarks vegne. For de fleste børn har det godt – de trives, de klarer sig godt. Men det er jo desværre ikke alle, for alt for mange får stadig ikke de muligheder og den tryghed, som de har fortjent. Derfor har regeringen skridt for skridt fremlagt en samlet strategi, der skal hjælpe børn og unge på kanten ind i fællesskabet.

Vi har styrket dagtilbuddene, ½ mia. kr. til skoler med elever, som har det fagligt svært, flere praktikpladser og lettere vej til erhvervs-uddannelser. Og nu lægger vi de næste spor ud. Vi giver 1 mia. kr. ekstra til en tidlig indsats for børn i sårbare familier, flere og bedre uddannede pædagoger, tættere kontakt mellem sundhedsplejerskerne og sårbare familier.

Kl. 12:25

Vi ønsker at justere folkeskolereformen, trække fagligheden op, give mere lokal frihed, og i år sender vi 3.000 elever i 4. klasse ud på en minidannelsesrejse rundt i Danmark for at vise dem nye sider af deres land og styrke forståelsen for fællesskabet. Efter folkeskolen kommer ungdomsuddannelserne. Flere unge skal vælge, og flere unge skal gennemføre en erhvervsuddannelse.

Siden valget er vi nået et stykke. Frafaldet er lavere, fagligheden er højere, flere unge søger ind, men vi skal nå meget længere. Det sætter vi 2 mia. kr. ekstra af til over de næste 4 år: til at styrke vejen fra folkeskole til faglært, til at opgradere folkeskolens praktiske fag og til at øge kvaliteten af erhvervsuddannelserne. Danmarks unge er Danmarks fremtid. Det er vores forpligtelse, at alle kommer med fra start, får de bedste muligheder for et godt liv og bliver en del af fællesskabet. For ingen kan alt, men alle kan noget.

Det gælder også de mennesker, som ikke er født i Danmark, men som er kommet hertil på flugt fra krig eller konflikt. Hver har sin historie, sine drømme, sine mareridt, og jeg ville jo sådan set ønske, at vi kunne hjælpe hver og en, men det kan vi ikke. Antallet betyder noget. Derfor har regeringen og Dansk Folkeparti strammet udlændingepolitikken et antal gange, og sammen med en forstærket indsats i EU har det betydet, at vi nu har bragt asyltallet ned. I 2017 var tallet det laveste i 9 år – i 9 år.

Den indsats vil vi fortsætte. Krigsflygtninge, som kommer til Danmark, skal mødes med hjælp og tryghed – selvfølgelig skal de det – men de skal også mødes med klare forventninger. For det første en klar forventning om, at husly er midlertidigt. Når behovet for beskyttelse ophører, skal man rejse hjem igen, hjælpe med at genopbygge sit hjemland. Sådan må det være. Det er det moralsk rigtige. For det andet en forventning om, at man som udgangspunkt forsørger sig selv, mens man er her. Ellers skal nogle andre jo forsørge en.

Regeringen har indgået en trepartsaftale med arbejdsmarkedets parter, som medvirker til, at langt flere er i arbejde. Siden valget er andelen af flygtninge, som er i job efter 3 år i Danmark, fordoblet. Det er et kæmpe skridt fremad, ikke mindst for den enkelte, uanset hvor ens fremtid ligger, men jo også for fællesskabet.

Der er en ting, der er sikker, når vi taler om, hvor fremtiden ligger, og det er, at den i hvert fald ikke skal ligge i en ghetto. I alt for mange år har man stillet alt for få krav til de udlændinge, som kom til landet, og accepteret, at mange klumpede sig sammen i en lukket verden uden ordentlig kontakt til resten af samfundet. Den går ikke længere. Regeringen har fremlagt en strategi, der gør op med parallelsamfund: bedre fordeling i daginstitutioner, tidligere opsporing af udsatte børn, målrettede sprogprøver, styrket politiindsats, hård indsats mod kriminelle og et mål om, at Danmark ikke har ghettoer i 2030. I alt 20 konkrete tiltag forankret i syv politiske aftaler og med bred politisk opbakning, et godt og et markant afsæt for et langt, sejt træk, som vi ikke må glemme her i Folketinget, når andre dagsordener presser sig på.

Regeringen vil derfor fremlægge en række lovforslag på baggrund af de politiske aftaler, vi har indgået. Tak til alle jer, der har bakket op. Vi skal skabe et stærkt fællesskab, og vi skal skabe det sammen.

Kl. 12:29

Men vi skal også sige fra, som i helt fra, over for dem, som misbruger tilliden. Hovedstadsområdet oplever lige nu nye bandeuroligheder, skyderier på åben gade blandt helt uskyldige borgere, og vi skal aldrig acceptere den form for afstumpet adfærd. Jeg ved, at poli-

tiet tager situationen meget alvorligt – er massivt til stede i de berørte områder

Regeringen har skærpet straffene for bandekriminalitet, også for skyderi i det offentlige rum. Derfor sidder der også et rekordhøjt antal mennesker i fængsel. Samtidig har anklagemyndigheden nu nedlagt et foreløbigt forbud mod gruppen Loyal to Familia og bedt domstolene om at tage stilling til, om man kan opløse gruppen.

Det lykkedes at stoppe sidste års bandekonflikt, ikke mindst på grund af en stor indsats fra politiet, og også denne gang skal alle kræfter sættes ind på at stoppe banderne. Det er en kamp, vi kommer til at vinde.

Danmark skal være lukket for dem, der misbruger eller ikke vil fællesskabet. Men så skal vi til gengæld være åbne for dem, som gør fællesskabet stærkere – dygtige udenlandske talenter f.eks. Danske virksomheder skaber den velstand, som muliggør velfærd, og derfor er det alvorligt, når de ikke kan få de medarbejdere, de har brug for.

Hver udlænding, der kommer til Danmark på det, der hedder beløbsordningen, bidrager netto med hundredtusindvis af kroner til de offentlige kasser, samlet set tæt på 1,5 mia. kr. – penge, som vi kan bruge direkte til uddannelse, til sundhed, til velfærd. Alligevel er der så et flertal uden om regeringen, der insisterer på at gøre det så bøvlet som muligt for danske virksomheder at ansætte talenter fra udlandet. Og der må jeg bare sige, at Folketingets opgave ikke er at modarbejde danske virksomheder – tværtimod. Vi skal give virksomhederne ordentlige vilkår. De skal ansætte medarbejdere på gode vilkår. Det fører til øget velstand. Det skaber mulighed for at udvikle velfærden.

Regeringen har længe forsøgt at få opbakning til at ændre reglerne – uden det store held. Nu forsøger vi så igen, denne gang med inddragelse af arbejdsmarkedets parter, som heller ikke ønsker unødigt bøvl.

I morgen vil regeringen fremlægge et samlet udspil – et samlet udspil, der også skal gøre det lettere at tiltrække medarbejdere fra lande, som vi i forvejen har stærke økonomiske bånd til, som USA, Canada, Singapore, Japan. Danske virksomheder skal have den kvalificerede arbejdskraft, de mangler, men på en måde, hvor vi ikke åbner døren for dem, vi ikke har brug for. Det er regeringens tilgang, og denne gang håber jeg, at et flertal i Folketinget vil være med til at løse problemerne, for de er reelle, og de vokser. Fællesskabet bliver ikke svækket af at få dygtig hjælp udefra. Det er der ikke noget fællesskab der bliver svækket af.

Det gælder også rigsfællesskabet – et levende fællesskab, hvor vi tager debatterne med hinanden, når de er nødvendige, hvor vi engagerer os i hinanden, hvor vi finder løsninger sammen.

For få uger siden indgik jeg en aftale med formanden for Grønlands landsstyre, naalakkersuisut, om dansk bidrag til at virkeliggøre en grønlandsk vision, en grønlandsk vision om nye lufthavne, bedre infrastruktur og et styrket erhvervssamarbejde mellem Danmark og Grønland. Det er en aftale, som jeg glæder mig over, og som jeg er stolt af. Og jeg vil gerne i dag kvittere for den meget brede opbakning, der er givet fra partierne her i Folketingssalen.

Skal vi holde fællesskabet levende, ja, så skal vi ikke bare hjælpe hinanden, så skal vi også have mere viden om hinanden; så skal vi forstå vores forskelle, ligheder, historie, så vi nedbryder fordomme og opbygger tillid.

På årets rigsmøde på Færøerne drøftede vi i fællesskab, hvordan vi kan sætte gang i en indsats for at øge kendskabet til hinanden i rigsfællesskabet. Det forventer jeg at vi kan sætte i værk, når jeg senere på året mødes med lagmanden og formanden for naalakkersuisut, landsstyreformanden.

Både Færøerne og Grønland ønsker større indsigt og også større inddragelse i udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Det stiller nye krav til den måde, vi samarbejder på i rigsfællesskabet, og det er et tema,

som regeringen ser frem til at drøfte mere indgående med Færøerne og Grønland i den kommende tid.

Kl. 12:35

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Stærke fællesskaber er også vejen frem for Danmark ude i verden. På ret kort tid er meget forandret. Den verdensorden, vi mere eller mindre har taget for givet siden anden verdenskrig, er under fundamental forandring. Tiden er ikke til at stå mere alene. Det er nu, vi har brug for fællesskabet med vores naboer, med de lande, vi deler værdier, historie og skæbne med.

I 45 år har vi været en del af EU; vi nærmer os et guldbryllup. I 25 år har vi været med i det indre marked; vi fejrer sølvbryllup. Og hvad har vi fået? Enorme fordele. Samme spilleregler for store som for små lande. Varerne kan flyde frit. Over halvdelen – over halvdelen – af den samlede danske eksport af varer og tjenesteydelser går til det indre marked i EU! Har det gjort os mindre danske? Nej, det har det ikke. Der er ikke en modsætning mellem dansk suverænitet og et stærkt dansk engagement i Europa – tværtimod.

Vi skal stå sammen med resten af Europa, vi skal deltage aktivt, vi skal tage ansvar for udviklingen, og vi skal gøre, hvad vi kan, for at trække samarbejdet – som jo ikke er perfekt – i vores retning. Og det skal vi bl.a. gøre, fordi vi har masser at byde ind med – der er flere og flere, der ser mod Danmark som et forbillede for deres eget samfund: den danske flexicuritymodel, vores tilgang til migration, integration, digitalisering, grøn omstilling. Vi har meget at byde ind med, og et Europa, der står sammen, bliver stadig vigtigere for Danmark.

For det, vi før har taget for givet, er nu på spil: frihandel, kampen mod klimaforandringer, demokratiske værdier. På alle disse spørgsmål er Europa i dag den stærkeste globale stemme. På alle disse spørsgmål er Europa i dag den voksne i lokalet. Men også EU står over for store udfordringer.

Om $\frac{1}{2}$ år forlader Storbritannien fællesskabet. For mig at se er det en tragedie. Men det er briternes valg. Jeg håber, vi lander en god og balanceret aftale, som i det mindste afbøder de værste virkninger. Det er i alles interesse, det skal vi arbejde for. Men selv dét ser svært ud. Vi forbereder os derfor på, at der måske ikke kommer en aftale om Brexit, og derfor sætter vi nu en række ting i gang. Vi hyrer toldere, vi forbereder systemerne.

Men jeg vil gerne slå helt fast, at uanset hvordan forhandlingerne lander, vil vi naturligvis tage vare på de tusindvis af briter, som allerede i dag bor i Danmark. Det er kun ret og rimeligt.

EU er afgørende for Danmark. Det samme er NATO, og også NATO befinder sig en i brydningstid. Prisen for vores sikkerhed er steget. Det er sådan set rimeligt nok. Vi kan jo ikke forvente, at andre landes skatteborgere skal være med til at betale for vores sikkerhed, hvis vi ikke selv tager mere ansvar. Derfor øger vi udgifterne til forsvaret markant med det seneste forsvarsforlig, og samtidig yder vi en stor indsats ude i verden.

Vi sender verdens bedste soldater ud, når det brænder på, til de farligste missioner. Til Afghanistan og til Irak, hvor vi går forrest i kampen mod ISIL. Men også til steder, hvor freden skal beskyttes, til Balkan og til Baltikum. I år har jeg besøgt vores soldater begge steder – dygtige, ordentlige, dedikerede og engagerede mennesker, som bringer de værdier, som vi står for, og som vi kæmper for, med sig ud. Så i dag vil jeg sige til Danmarks udsendte: Vi er stolte af jer. Jeg er stolt af jer. Danmark kan på alle måder være sin indsats bekendt, og det er ikke mindst jeres fortjeneste. Tak for det.

Kl. 12:4

Danmark kan også være sin indsats bekendt, når det gælder en af de største udfordringer i verden lige nu: klimaet, den globale opvarmning. Menneskers påvirkning af klodens klima nærmer sig et kritisk punkt. De scenarier, vi længe har talt om, bliver nu gradvist til virkelighed. Vores udledning af klimagasser risikerer at sætte

gang i en kædereaktion, som vi ikke selv kan styre, og som vil ændre livsbetingelserne for vores børnebørn og deres børn. Og det går ikke.

Jeg ønsker et Danmark, som går forrest, som trækker verden i en grønnere retning, men jeg ønsker også et Danmark, som ikke mister modet, for selv om udfordringen er stor, så må vi ikke give op. Vi skal tro på, at vi kan gøre noget ved det.

Ny, grøn energi er nu billigere end ny, sort energi. Nye teknologier ser dagens lys, og det kan vi godt glæde os over. Lige før sommerferien – ja, det var vist den allersidste dag før sommerferien – indgik vi med sammen med alle partier i Folketinget den grønneste energiaftale i danmarkshistorien. Tak for det. Tre nye havvindmølleparker, lavere elafgifter, grøn strøm bliver billigere – det kan vi godt glæde os over.

I de 17 år, der er gået siden systemskiftet i 2001, har vi tredoblet den grønne strøm, skabt verdens bedste energisystem, verdens bedste vilkår for grønne investeringer og er blevet europamestre i eksport af energiløsninger. Det kan vi godt glæde os over. Nu skal vi så sætte kursen for de næste 17 år, så vores børn og børnebørn også får noget at glæde sig over.

I dag er det sådan, at transportsektoren står for omkring en fjerdedel af Danmarks CO₂-udledning, og luften i de største byer er for forurenet. Derfor sætter regeringen nu et klart mål: Om 12 år, om kun 12 år, vil vi lukke for salget af nye diesel- og benzinbiler. 5 år senere, altså om 17 år, skal hver eneste nye bil i Danmark være en elbil eller en anden form for nuludledningsbil. Det vil betyde, at der i 2030 vil være over en million hybrid-, el- eller tilsvarende grønne biler i Danmark – over en million.

Det er en stor ambition. Det er ikke sådan en, man bare lige når. Det bliver ikke let, men netop derfor skal vi jo gøre forsøget. Regeringen vil tage de første skridt i et nyt luft- og klimaudspil, som vi præsenterer i næste uge.

Nu sætter vi kursen. Nu sender vi et klart signal til EU, til bilindustrien, til resten af verden: Diesel- og benzinbiler i Danmark skal være fortid. Fremtiden er grøn, og fremtiden er meget tæt på. Og det gør vi, fordi vi er i kapløb med tiden, med klimaforandringerne. Der er et kapløb.

Kl. 12:44

Til gengæld skal vi ikke gøre klimaindsatsen til et politisk kapløb, for vi når kun i mål, hvis Folketinget står sammen, hvis Danmark står sammen, som vi har tradition for, så vi kan trække de andre lande med.

Det er også baggrunden for, at regeringen har inviteret statsledere virksomhedsledere, eksperter, ngo'er og mange andre fra hele verden til topmøde i København om 2 uger – foreløbig repræsentanter for 47 forskellige lande – til et af de største grønne topmøder, der finder sted i verden i år. Det er det første i rækken under partnerskabet for bæredygtighed og grøn vækst P4G, som Danmark har taget initiativ til, investeret i og sat sig i spidsen for, og som skal brede de grønne løsninger ud til hele verden i en skala, hvor de virkelig batter. P4G vil bl.a. samarbejde om udskiftning af dieselbusser med elbusser i Mexico City, i São Paulo, i Medellin og i Santiago – byer, som tilsammen har næsten 30 millioner indbyggere. På den måde er der sammenhæng mellem, hvad vi gør herhjemme, og hvad vi gør ude i verden. Begge steder kæmper vi for en bedre fremtid.

Det skal vi blive ved med. Generationer før os har bygget Danmark op til det Danmark, vi har i dag. De stod over for store udfordringer, som de overvandt. Det skal vi også gøre. Vi må aldrig miste modet. Vi skal altid tro på os selv, tro på hinanden. Skridt for skridt skal vi nå resultater. Det er sådan set kernen af folkestyret.

Så ved jeg godt, at der i det nye folketingsår skal være valg. For dem, der ikke har tålmodighed til at vente, kan jeg i dag afsløre en dato: Der skal være valg til afholdelse søndag den 26. maj 2019 – til Europa-Parlamentet. (*Munterhed*). Det er et vigtigt valg i en særlig tid for Danmark og Europa. Datoen for folketingsvalget, den venter

jeg så med. For jeg håber, og jeg tror, at vi også i dette folketingsår kan fortsætte det gode samarbejde om de mange opgaver, der skal klares, før vi når dertil.

Vi er i sagens natur ikke enige om alt. Alligevel er det vores opgave at løfte i flok, prøve at række ud over uenighederne, prøve at nå hinanden. For nutiden er bedre end fortiden, og fremtiden bliver endnu bedre. Vi skal give et friere, rigere og mere trygt Danmark videre til næste generation. Vi skal give et friere, rigere og mere trygt Danmark videre til alle disse smukke unge mennesker – gid de længe leve må!

 $S\mbox{\sc a}$ vil jeg gerne bede Folketinget om at udråbe et leve for Danmark.

Danmark leve!

(Trefoldigt hurraråb fra salen).

Kl. 12:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til statsministeren.

Redegørelsen vil som bekendt komme til debat på torsdag, den 4. oktober 2018.

Kl. 12:48

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

I dag er der følgende anmeldelser:

Finansministeren (Kristian Jensen):

Lovforslag nr. L 1 (Forslag til finanslov for finansåret 2019),

Lovforslag nr. L 2 (Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2021) og

Lovforslag nr. L 3 (Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2018, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2019, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2020 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2021. (Konsekvenser af aftale om lavere skat på arbejdsindkomst m.v.)).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 3. oktober 2018, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 12:49).